

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 109 (2111) ♦ Четвер, 17 червня 1999 року ♦ Ціна договірна

17 червня

- ✓ 1925 р. Двадцять дев'ять країн світу підписали Женевський протокол про заборону застосування отруйних газів під час воєн.
- ✓ 1993 р. Підписано угоду та спільне комюніке про невідкладне формування на базі Чорноморського флоту військово-морських флотів Росії та України у пропорції 50 до 50.
- ✓ 1994 р. Учасники дипломатичної конференції МАГАТЕ у Відні ухвалили Конвенцію про ядерну безпеку.

Розірвання інтеграційних зв'язків призвело до сумних наслідків

Виступ Голови Верховної Ради України **Олександра ТКАЧЕНКА** на Санкт-Петербурзькому економічному форумі 16 червня 1999 року

Шановний Голово!
Шановні учасники та гості форуму!
Насамперед я хочу подякувати організаторам форуму за запрошення взяти участь у його роботі і надану можливість виступити в цій чудовій залі. Вважаю, що це — визнання зростаючої ролі України в економічних процесах, які проходять на теренах СНД, її нової ролі в зусиллях здорових сил наших країн з розвитку інтеграційних начал в економіці.
Водночас розумію, що всі ми — і представники державної влади, і підприємці, які вболівають і за свою справу, і за національно-державні інтереси, — перебуваємо лише на самому початку великого і складного шляху, мета якого — піднесення життєвого рівня наших народів і зростання сукупної міси наших держав.

(Закінчення на 2-й стор.).

Парламентська хроніка

Депутати захищають вибори від фальсифікації

Ранкове і денне засідання 16 червня

Наближення президентських виборів дедалі чіткіше висвітлює прогалини у виборчому законодавстві. Саме тому народні обранці вирішили внести зміни і доповнення до статті 14 Закону України «Про вибори Президента».

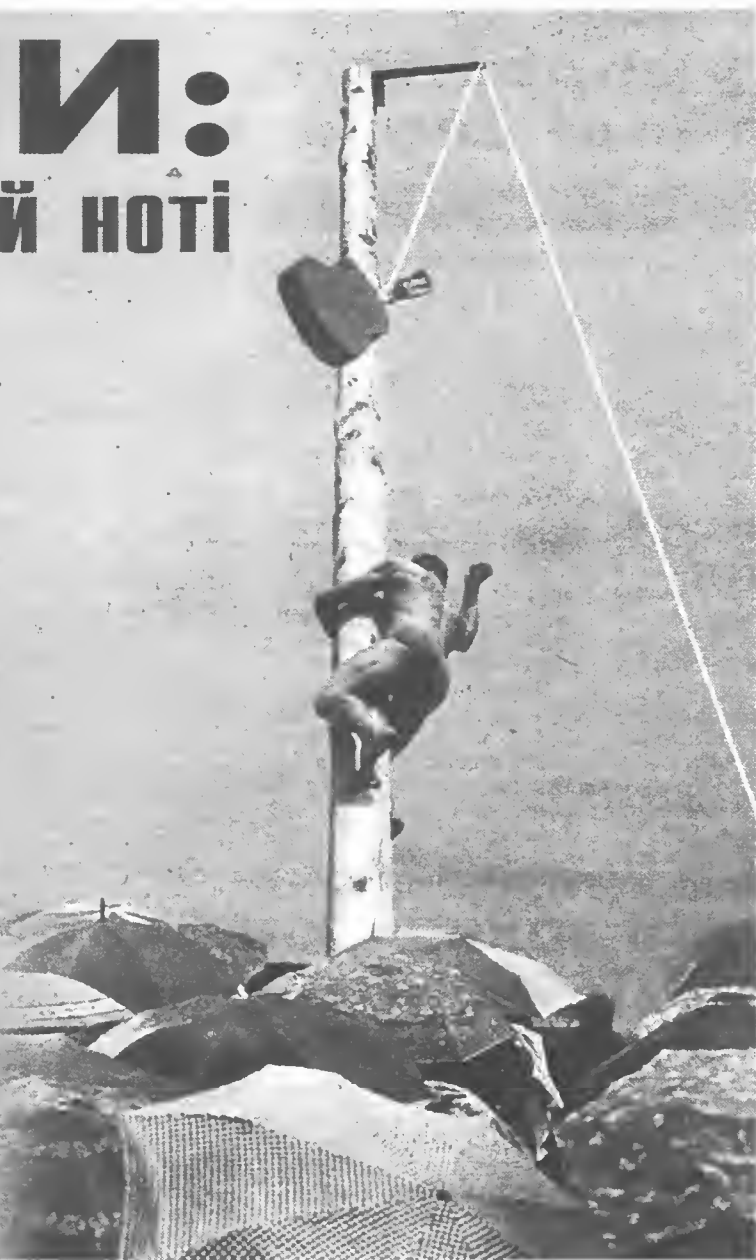
Як підкреслив доповідач народний депутат О. Єльяшкевич, над запропонованим законопроектом працювали представники майже всіх фракцій і депутатських груп, у тому числі і Є. Марчук, В. Асадчев, С. Довгань, І. Квятковський та ряд інших.

(Закінчення на 2-й стор.).

ЦІНИ: на високій ноті

Нестримне зростання з другої половини квітня готівки в обігу, і як наслідок — черговий сплеск інфляції, спонукало місцеві органи влади організувати рух опору цінам на споживчому ринку. І от що з цього вийшло: інфляція у травні становила 2,4 відсотка, тобто ціни на продовольчі товари зросли проти квітня на 2,4, а на непродовольчі — на 0,4 відсотка. Платні послуги подорожчали на 3,8 відсотка. Кажуть, що у винуватцях уже ходять комерційні структури. Кажуть, що у ціноборців порох відсирів, а населення взагалі позбулося набоїв. Одне слово, що кажуть — читайте на 5-й сторінці.

Коліс Ганни ГАЛУЗИНСЬКОЇ.

У номер

Про митні справи, і не тільки

21—22 червня Прем'єр-міністр Казахстану Нурлан Балгімбаєв відвідає з офіційним візитом Україну. Він проведе переговори з Прем'єр-міністром України Валерієм Пустойтенком. Передбачається зустріч з Президентом Леонідом Кучмою. Гість візьме участь у черговому засіданні казахстано-української урядової комісії з торгово-економічного співробітництва. За результатами переговорів плановано підписати міжурядові угоди з митних справ, у галузі боротьби з порушеннями податкового законодавства, а також угоди про співробітництво міністерств фінансів.

Акції

Ідуть шахтарі по гроші

150 гірників шахти «Талівська» ДХК «Краснодонвугілля» продовжують піший хід на Київ (із Краснодона вони вийшли 8 червня).

Шахтарі вимагають вчасної виплати поточної заробітної платні, погашення заборгованості із зарплати, регресних позовів і рахових виплат, що становлять на початок травня відповідно 1,901 млрд., 236,7 млн. і 234,6 млн. грн.

З гірниками зустрівся заступник голови Луганської облдержадміністрації Валентин Дзюнь. Учасником акції було запропоновано одержати 75% заборгованості із зарплати.

Нині цю пропозицію обговорюють шахтарі, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Врожай-99

Нам дістанеться мізер

Як повідомили в асоціації «Укролія», з посіяних 2 млн. га соняшнику (торік — 2,4 млн.) весняними заморозками знищено і пошкоджено сьому частину. За торішньої врожайності валовий збір не перевищить 1,6 млн. тонн.

Якщо на шляху вивезення насіння не поставити митних обмежень, вважають в асоціації, і його експорт залишиться на рівні минулого року, вітчизняним олійням припаде мізер — 300 тис. тонн.

99

Передплата

Традиційно «ГУ» проводить серед своїх передплатників розіграш заохочувальних призів. Тим, хто зробив свій вибір і передплатив нашу газету на 6 місяців — до кінця року, необхідно надіслати до редакції копію передплатної квитанції. На конверті обов'язково зробить позначку «Передплата-99». Розігруватимуться найрізноманітніші призи. І все це завдяки нашим спонсорам:

38. Інституту садівництва Української академії аграрних наук (директор Петро Кондратенко) — плодово-ягідна продукція, саджанці тощо.

39. ВАТ «Райдуга» (голова правління Юрій Суц) — кришталь для святкового столу.

40. Добродійному фонду «Ар'яна» (директор Леонтій Гуцал) — швейні вироби від фірми «НТОН».

41. Івано-Франківському обласному державному об'єднанню спиртової і лікеро-горілчаної промисловості (генеральний директор Іван Яковець) — горілчані набори.

Нагадаємо, що в розіграші заохочувальних призів візьмуть участь і ті, хто передплатив «ГУ» одразу на весь рік (копії їхніх передплатних квитанцій зберігаються у редакції). Поспішіть зробити свій вибір на користь «Голосу України». Строки передплати обмежені. Спробуйте своє щастя і в розіграші заохочувальних призів. Стежте за наступними номерами «ГУ», де буде продовжено список призів і наших спонсорів. Нехай вам щастить!

○ Новим керівником Центру інформації НАТО в Україні призначено Наталію Мельничук.

○ У Києві проходять випробування вітчизняної розробки — електронної плати, використання якої допоможе уникнути комп'ютерної «Проблеми-2000».

○ На харківському ВО «Комунар» розпочато серійний випуск кольорових телевізорів «Берізка» п'ятого покоління, здатних приймати 90 програм.

P.S.

Спробуй і вииграй!

У номер

✓ Санкт-Петербург

Світлана ПИСАРЕНКО
(телефоном).

Петербурзькі зустрічі — добрий знак

Перші практичні кроки у формуванні нових економічних відносин між нашими країнами бачаться у розвитку таких інтеграційних процесів: створення фінансово-промислових груп, спільні підприємства за участю суб'єктів господарювання країн СНД, розвиток регіонального співробітництва на рівні областей і створення вільних економічних зон, спрощення механізму митних процедур, створення мережі виставок-ярмарків у країнах СНД з широким представленням продукції і технологічних можливостей товаровиробників. Такий конкретний перелік першочергових кроків в інтеграційному процесі країн СНД запропонував у своєму виступі на Санкт-Петербурзькому економічному форумі Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко.

Петербурзькому економічному форуму надано статус щорічного. Окрім парламентських делегацій, у цьому заході беруть участь прем'єр-міністри всіх країн СНД, представники Європейського банку реконструкції та розвитку, крупні промислові й фінансисти. З великим інтересом було вислухано виступ розпорядчого директора Міжнародного валютного фонду Мішеля Камдесю, який практично повторив ключові постулати промови глави уряду Росії Сергія Степанішина.

Прем'єр-міністр України В. Пустовойтенко повідомив учасників, що своє вітання їм передав Президент України Л. Кучма. В. Пустовойтенко розказав про здобутки і проблеми в економічних відносинах між Україною і Росією та іншими країнами СНД.

На форумі розглянуто питання про співробітництво в паливно-енергетичному комплексі, в галузях транспорту, зв'язку, освіти та науки, аграрних відносин, про використання природних ресурсів. Під час економічного форуму Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко провів ряд зустрічей з делегаціями країн СНД.

✓ Київ

Судова тяганина комусь вигідна

Розгляд судової справи про визнання недійсними результатів виборів київського міського голови може затягнутися до президентських виборів. Таку думку висловив в інтерв'ю журналістам у Вишгородському райсуді, який розглядає справу за заявою Григорія Суркіса, керівник виборчого штабу Олександра Омельченка і представник його інтересів у суді Михайло Поживанов.

Судова тяганина потрібна для того, щоб тримати Олександра Омельченка «у напруженому стані» і щоб він «зрозумів, що залежить від президентської влади».

Сам Олександр Олександрович, за словами керівника його виборчого штабу, також збирається шукати правди у суді. Уже підготовлено судовий позов на захист честі та гідності О. Омельченка до телеканалу «Інтер», який під час виборчої кампанії демонстрував образливі відеоролики на його адресу.

Це вже ніякий не спорт

Ми вже повідомляли, що в столичному готелі «Спорт» стався вибух. За попередніми даними, вибуховий пристрій, еквівалентний 2-5 кг тротилу, містився в холі. Постраждало 10 осіб, з них 6 — госпіталізовано. Пошкоджено приміщення готелю, на кількох поверхках вибито шибки тощо.

За неофіційною інформацією, вибух було влаштовано через кримінально-бізнесові розборки з фірмою, яка орендує приміщення в готелі. Існує версія, що так намагалися розправитися з віце-президентом Федерації футболу України, директором готелю «Спорт» Б. Воскресенським.

Триває слідство. Правоохоронці поки що відмовляються коментувати цю НП.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Розірвання інтеграційних зв'язків

Виступ Голови Верховної Ради України Олександра ТКАЧЕНКА на Санкт-Петербурзькому економічному форумі 16 червня 1999 року

(Початок на 1-й стор.)

На жаль, нині з гіркотою доводиться констатувати, що за останні сім років країна втратила дві третини валового внутрішнього продукту.

Чому це трапилось? Річ у тім, що наш потужний економічний потенціал міг давати віддачу лише тоді, коли був забезпечений потрібними ресурсами, які до нас надходили з інших республік.

Проте політичне керівництво молодой держави ініціювало курс ізоляції України від СНД. Розір-

вання інтеграційних зв'язків і насильницьке вбудовування економіки країни у світовий ринок привели до сумних наслідків.

І цього слід було очікувати. Не схильний вбачати в цьому злий задум у діях консультантів Міжнародного валютного фонду. Але незаперечною істиною є те, що чужі люди не знали до тонкощів наш стан справ, наш менталітет, наші політичні хвороби. Реформування нашої економіки і суспільного ладу за африканськими або латиноамериканськими зразками, з'ясувалося, має великий ускладнення. Надто негативний вплив мала нав'язана нам жорстка фінансова стабілізація шляхом штучного стискування грошової маси з одночасною лібералізацією зовнішньої торгівлі.

Як наслідок, криза охопила не лише виробничий сектор економіки, а й фінансовий. Головним дефіцитом стали гроші, а параліч виробництва і відкритість економіки призвели до наповнення внутрішнього ринку імпортом і до ще більшого придушення власного виробника.

Реально постала загроза національній безпеці країни. Провідні політичні партії дедалі більше почали усвідомлювати потребу зміни згубного курсу нав'язаних нам реформ. Концентрованим вира-

женням такого розуміння є розроблена з ініціативи Верховної Ради України Національна програма відродження країни, здійснити яку ми передбачаємо протягом півтора десяти років.

Успіх її реалізації багато в чому залежатиме від розвитку економічного співробітництва з країнами СНД і передовсім з Росією. Вочевидь, це стосується й інших держав.

Про шляхи розв'язання цих проблем ішлося на Міжпарламентській конференції Білорусі, Росії та України, що відбулася минулого тижня в Києві. На конференції обговорювалися досвід і проблеми інтеграції економік наших країн в пострадянський період.

Парламентарії домовилися прискорити розробку та ухвалення узгоджених і невідкладних для наших держав законів, прибрати ті багато в чому штучні бар'єри, які заважають разом піднімати економіку з руїн.

Перші практичні кроки у формуванні нових економічних відносин між нашими країнами вбачаємо в розвитку таких інтеграційних процесів:

- розробка й прийняття довгострокових угод;
- створення фінансово-промислових груп, спільних підпри-

Інформпростір є, а свободі слова тісно

Вечірнє засідання
15 червня

Парламентська хроніка

На початку засідання парламент вирішив повернутися до розгляду ситуації в інформаційному просторі України. Виникла потреба звернутися до європейських структур і висловити занепокоєння з приводу того, що в цьому просторі, образно кажучи, свободі слова стало тісно. «Ситуація, що склалася в інформаційній сфері України, — вказується у зверненні, — змушує нас, членів парламенту, звернутися до поважних європейських структур, аби об'єднаними зусиллями зарубіжних та вітчизняних демократичних інститутів відстояти конституційні норми щодо захисту прав і свобод громадян України, в тому числі свободи думки і слова, вільного вираження своїх поглядів і переконань».

Незважаючи на те, що під час розгляду питання вдалося зробити звернення дещо адреснішим — апелювати не до загальноєвропейських структур, а конкретно до Ради Європи, парламентів й урядів європейських країн, низка парламентських фракцій, зокрема НДП, Руху, «Відродження регіонів», «зелених», не підтримали цього документа (видно, у них свої погляди на свободу слова). Звернення вдалося прийняти лише після кількох спроб.

Ще одне звернення вирішили направити і до ЦВК. У ньому висловлюється прохання до комісії стояти на варті дотримання закону про вибори Президента України всіма без винятку суб'єктами виборчого процесу.

Кілька розглянутих Верховною Радою законопроектів торкалися безпосередньо соціального захисту наших громадян. Під час обговорення у повторному другому читанні урядового документа про прожитковий мінімум з'ясувалося, що існує ще й альтернативний проект Наталії Вітренко. Він виявився несподіванкою не лише тому, що, як заявили деякі парламентарії, з'явився у залі без дотримання регламентних норм, а й за суттю. Наталія Михайлівна обґрунтовано доводила, що саме поняття «межа малозабезпеченості» — це вигаданий кимось анахронізм, і головним критерієм тут має бути показник прожиткового мінімуму. На її переконання, без установлення чітких вартісних показників цього мінімуму не можна приймати бюджетну резолюцію.

Однак у першому читан-

ні прийняли саме урядовий законопроект — очевидно, вирішальну роль тут зіграла висловлена співдоповідачем Михайлом Степановим думка профільного комітету.

А ось іншому урядовому законопроекті — про державні соціальні стандарти (повторне перше читання) — не поталанило. Парламентарії дружно визнали альтернативний проект голови профільного з цих питань комітету Євгена Марчука і прийняли саме його документ у першому читанні.

Цього ж дня Верховна Рада «дала по руках» так звані «фонопірати» — ратифікувала Конвенцію про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення цієї продукції.

Анатолій БЕНЬ.

Депутати захищають вибори від фальсифікації

Ранкове і денне засідання
16 червня

(Початок на 1-й стор.)

На думку авторів проекту, територіальні і дільничні виборчі комісії повинні формуватися з членів партій та представників зборів громадян, які висунули зареєстрованого кандидата у президенти.

Адже, як зазначив член депутатської групи «Реформи—центр» Б. Беспалий, доводиться сумніватися не у кваліфікації, а в об'єктивності виборчих комісій. Його емоційно підтримав народний депутат В. Черненко, який заявив, що у нього є дані про формування комісій з людей, «які і матір рідну продадуть, і до обіду нап'ються».

Сесія закодидася розглядати законопроект з скороченою процедурою і прийняла пропонувані

зміни у першому і другому читаннях.

До перерви народні обранці встигли прийняти у першому читанні і зміни до Закону України «Про Центральну виборчу комісію». Ці зміни передбачають ротацию керівництва ЦВК для того, щоб вони не підпали під негативний вплив посадових осіб. Окрім того, повноваження членів ЦВК може припинити суд.

З огляду на те, що днями мав набрати чинності указ Президента про угоду щодо розподілу продукції, народні депутати розглянули і прийняли у першому читанні однойменний закон, підготовлений заступником голови Комітету з питань економічної політики, управління народним господарством, влас-

ності та інвестицій Сергієм Чукмасовим.

Після перерви сесія прийняла Закон «Про заходи щодо фінансового оздоровлення суб'єктів підприємницької діяльності, підготовлений народним депутатом С. Терехініним. Народні обранці також

заслухали доповідь про проект закону «Про списання та реструктуризацію заборгованості сільськогосподарських товаровиробників заготівельних підприємств за отримання бюджетних позичок».

Володимир КОРОЛЮК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

призвело до сумних наслідків

емств з участю суб'єктів господарювання країн СНД;

— розвиток регіонального співробітництва на рівні областей і створення вільних економічних зон;

— спрощення механізмів митних процедур;

— створення мережі виставок-ярмарків у країнах СНД з широким показом продукції і технологічних можливостей усіх наших галузей.

Зрозуміло, пропонованим переліком невідкладних заходів аж ніяк не вичерпується вся складна проблематика наших взаємовідносин. Переконали, що потрібні зони вільної торгівлі і спільний ринок у межах всього СНД. Усі ми маємо приблизно однаковий рівень продуктивності праці, тож ніхто не буде у програву. Так само, як і засоби протекціоністського характеру ми обов'язково маємо узгодити. Вони мають захищати водночас усіх виробників у СНД. Можна було б подумати про розробку в МПА і ухвалення в національних парламентах Кодексу чесної конкуренції між нашими країнами. Це дало б змогу підприємствам наших країн діяти сміливіше, менше побоюватися різного підводного каміння.

Переконали, що першочергове, стратегічне значення мало б співробітництво наших країн у сфері оновлення і модернізації нафтогазової структури Росії. Раніше на цю галузь працювало машинобудування Украї-

ни. Близько 17 тисяч наших буровиків і геологів вахтовим методом займалися геологорозвідкою і промисловим бурінням у Сибіру. Нині у спільних інтересах треба віднайти механізм поновлення співробітництва. Безперечно, й іншим державам є що запропонувати в цьому плані, бо всі ми чудово розуміємо стратегічну роль розвитку нафтогазового комплексу Росії для наших країн.

Першочергової уваги заслуговує пошук нових форм співробітництва в агросфері. Потенціал тут величезний. Селяни і харчовики України могли б щороку постачати на ринки СНД від 10 до 15 мільйонів тонн зерна, 3,5 мільйона тонн цукру, 800 тисяч тонн олії, півмільйона тонн м'яса, 400 тисяч тонн овочів і фруктів за цінами значно нижчими за світові.

Але для виробництва цих обсягів нам потрібні добра і дешева сільськогосподарська техніка, пально-мастильні матеріали, сировина для виробництва добрив. Це все можна і треба розв'язувати на умовах міждержавної кооперації.

Багато ми втрачаємо й на автомобільних ринках. Україна щороку сплачує за імпортом автомобілебудівникам близько мільярда доларів. Природно, значна частина цієї суми могла б спрямовуватися на виробництво спільних конкурентоспроможних автомобілів.

Істотні перспективи економічна

інтеграція відкриває в галузі морського транспорту.

Морський флот України, і головне — його капіталомістка інфраструктура, мають величезні резерви, які можуть і мають працювати на всіх — і на Україну, і на Росію, і на інші країни. Ми готові спільно поставити справу так, щоб вантажопотоки всім було вигідно спрямовувати через Чорноморські порти.

Верховна Рада України готова негайно розпочати розробку потрібних для цього документів.

Можливо, й МПА варто було зосередитися на регіональних, міжгалузевих проблемах. На такій, приміром, як розробка міждержавної Чорнобильської програми.

Проте для того, щоб усе це з часом стало реальністю, потрібне відповідне зовнішньоекономічне забезпечення.

Економіка вимагає миру. Якщо те, що трапилося на Балканах, й далі повторюватиметься поблизу наших кордонів або — не дай Боже! — на території наших держав, про жодний стійкий розвиток в оглядному майбутньому годі серйозно й казати. Збитки України за роки санкцій і, нарешті, війни проти Югославії зіставні з тими сумами, які потрібні нам для заміни потужностей Чорнобильської АЕС, що її закривають. Та ось який парадокс: на війну гроші завжди знаходяться, а на мирне бу-

дівництво, до того ж в інтересах тих самих держав, які взяли участь у Балканській війні, — бракує.

Ті, хто звик останнім часом нав'язувати бомбами і ракетами свою систему сумнівних цінностей, мають усвідомити: людство потребує відмови від застосування сили в міжнародних відносинах. Інакше не встигнуть озирнутися, як світ знову стане біполярний.

Безперечно, ми — за розвиток контрактів і співробітництва на міжнародній арені. Але ми проти того, аби співробітництво обгороджували частоколом умов і вимог. Їх виконання не лише руйнує нашу систему традиційних культурних цінностей, а й загрожує основам самого існування нашої цивілізації, що ґрунтується на симбіозі православ'я та ісламу. Важко прогнозувати, що відносини між державами СНД і Заходом, зокрема Євросоюзом, спроможні сьогодні чи завтра перейти в нову фазу — справжньої рівності, без зайвих квот і антидемпінгових процедур. Це можливо лише після оздоровлення економік наших країн і лише після того, коли ми почнемо здійснювати єдину економічну і політичну лінію в цих питаннях. Рахуються і раніше рахувалися з сильними. І якщо кожен з нас окремо ще слабкий, висновок очевидний — треба об'єднувати зусилля.

Дякую за увагу!

Великі проблеми малих міст

Самоврядування

Поширене твердження, буцімто в малих містах життя тихе, а проблеми дрібні, справедливе не завжди. 22-тисячному Іловайську спокій лише сниться. Починаючи з 1991 року, тут відбулося три референдуми з питання надання населеному пункту статусу міста обласного підпорядкування. В результаті останнього волевиявлення (у березні 1998 року) майже 80 відсотків виборців висловилися «за». Що це — синдром незалежності чи єдина альтернатива?

Територіально Іловайськ підпорядковується Харцизьку, від якого розташований за десятки кілометрів. Багато років поспіль своїм розвитком місто було зобов'язане залізниці: тут перетинаються магістральні шляхи. Тож уся соціальна сфера мала відомче підпорядкування: житло, дитячі садки, будинки культури, лікарня, комунікації тощо. Для порівняння: нині на балансі місцевої влади перебувають лише два багатопверхових будинки.

Керівництво Харцизька сприймало і сприймає допомогу залізниці у розв'язанні проблем міста як само собою зрозумілу. Та Донецька залізниця переживає не кращі часи. Ліквідовано Іловайське відділення, а весь соціальний тлопот ось-ось перейде до комунальної власності. До такого кроку місто готове, але...

У вигляді податків місто залізничників щороку збирає понад 5 мільйонів гривень. А дозволяють на його потреби витратити лише п'яту частину цих коштів. І якщо для міста-мільйонника таку «експропріацію» ще можна якось пояснити, то для невеличкого Іловайська введено в норму «донорство» стає дедалі обтяжливим.

— Ми домагаємося права самим господарювати в місті, самим визначати потреби залежно від можливостей, — каже заступник голови міської ради ветеранів Іловайська, голова планово-бюджетної комісії Харцизької міськради

Михайло Саксонов. — Людям важко зрозуміти, чому в Іловайську, де немає жодного підприємства — боржника Пенсійного фонду, пенсії затримують на два місяці. Гроші прераховують до Донецька, там перерозподіляють, тоді вони надходять до Харцизька, їх знову перерозподіляють. І нарешті потрапляють до нас. І так ображають не тільки з пенсіями. Наприклад, у Харцизьку бюджетна забезпеченість на одного мешканця становить 172 гривні на рік, а в нас — 44 гривні.

Чому так? Міське керівництво не приховує стурбованості: якщо й надалі збережеться наявна багатоступінчаста система розподілу коштів «згори», то Іловайськ залишиться сам на сам зі своїми проблемами.

— Варто врахувати і прикордонний статус міста, — каже міський голова Василь Новиков. — Тут розташовані митні й прикордонні підрозділи. Дається взнаки напружена криміногенна обстановка: тільки торік скоєно вісім убивств. Та чи може бути спокійно у місті, де ввечері у відділі міліції залишається один-єдиний черговий, і в разі нагальної потреби оперативну групу доводиться викликати із Харцизька?

Саме з урахуванням особливого статусу міста в жовтні 1996 року тут було створено управління соціального захисту населення. Але наболілих проблем це не зняло.

— Досі нашим пенсіоне-

рам доводилося їздити до Харцизька, — розповідає начальник управління Тетяна Кононенко. — Тепер всі питання стали вирішувати на місці. Але нам не дають працювати. Обласне фінансове управління наполягає, щоб в Іловайську існував лише відділ соціального захисту. Це означає, по-перше, втрату статусу юридичної особи, окремого рахунку, печатки; по-друге, істотне скорочення штатів. Тобто старі люди, матері з дітьми, інваліди їздитимуть за кожною дрібничкою до Харцизька і вистоюватимуть у чергах. Та хіба в законі про місцеве самоврядування не сказано, що міська рада самостійно визначає структуру і чисельність апарату виконкому?

Хто й чому чинить опір? Недоцільним вважають зміну статусу міста обласні управління — охорони здоров'я, внутрішніх справ, фінансове управління, обласне відділення Пенсійного фонду. Зокрема, управління охорони здоров'я занепокоєне, що в разі відокремлення у місті доведеться відкривати лікарню, поліклініку і станцію швидкої допомоги.

— Обласні відомства лякають тим, що різко збільшаться витрати на апарат управління, — продовжує Василь Новиков. — Але якщо розумно перерозподілити сили, додаткові кошти не знадобляться. Адже в самому Харцизьку від певної ділянки роботи будуть вивільнені службовці — то чому не передати їм ці ставки сюди? Щодо міліції, то доречним було б об'єднання зусиль лінійного та міського відділів. Зрештою, відомство у них одне.

Бетонно-бюрократичний аргумент висунуло обласне фінансове управління. Мовляв, надання Іловайську статусу міста обласного підпорядкування «усложнит учет и

отчетность, приведет к увеличению объема работ при составлении бюджета области, месячных, квартальных и годовых отчетов». Логіка зрозуміла: якщо додатково роботи можна уникнути, то для чого брати на себе зайвий клопіт?!

Іловайськ — не єдиний приклад боротьби територіальної громади за зміну статусу міста. Свого часу вийшли зі складу Харцизька шахтарські міста Кіровське та Жданівка. Сьогодні на черзі Іловайськ, завтра таке саме питання може порушити сусідній Зугрес. Ймовірний варіант, що місту залізничників відокремитися не дадуть, щоб «не ускладнювати звітності». «Зайвого рядка» в такому разі не буде, проте проблему не сховаєш — вона залишається.

Неймовірно з точки зору нормальної логіки явище — місто в місті — одна з прикмет донецького краю. Здебільшого це колишні шахтарські селища — Білозерське, Білицьке, Українськ, Гірки, Юнокомунарівськ, Соледар і Часів Яр. Вони хоч і мають різну специфіку, проте міцно прив'язані до «старшого брата» — Артемівська.

За умов, коли фінансові й матеріальні ресурси розподіляються чи то за принципом «своя сорочка ближча до тіла», чи то «якщо погано, так усім», зникають будь-які стимули до заробляння грошей на своїй території. У сильних — тому, що все одно заберуть, у слабких — тому, що дадуть і так, куди дінуться. Як наслідок — занепадають і перші, і другі.

Звичайно, не кожне з малих міст Донеччини прагне будь-що відокремитися. Проте кожне з них потребує окремої уваги до своїх проблем і давно омріяного формування бюджету «знизу».

Ліна КУЩ.
Донецька обл.

Малі міста не зацікавлені заробляти гроші на своїй території — їх однак відберуть

Готується законопроект

Держава може повернути борги протягом трьох років

Народні депутати, лідери фракції НПСНУ Наталя Вітренко і Володимир Марченко підготували і внесли на розгляд сесії Верховної Ради законопроекти про засади внутрішньої і зовнішньої політики та про повернення боргів із заощаджень, зарплат та пенсій.

Розповідає Наталя ВІТРЕНКО:

— Засади внутрішньої і зовнішньої політики — документ, який, за Конституцією, має приймати Верховна Рада. У ньому ми висловили свою позицію. Цей законопроект свідчить: у державі — криза. Криза дуже важка. І треба впроваджувати надзвичайний економічний стан. На три місяці. За три місяці потрібно терміново змінити економічні важелі, а саме: податкову і цінову політику, стратегію діяльності банків, зовнішньоекономічну політику.

Ми вважаємо, що необхідно відновлювати контроль, облік, переходити до планування найважливіших процесів і показників. Заразом протягом трьох місяців зробити повну інвентаризацію того, що є в державі. Адже ми мусимо знати, яким чином перебудувати економіку, робити структурні зрушення, щоб виходити з кризи.

У своєму законопроекті ми покажемо, як можна за три роки повністю повернути борги населенню із трудових заощаджень, а це — 135 мільярдів гривень. Ми вважаємо: їх треба поділити на три рівні частини по 45 млрд. і повертати щорічно. Але 10 млрд. видавати готівкою пропорційно сумі вкладів, а 35 млрд. — через механізм зв'язаної емісії. Зв'язана емісія — це відкриття спеціальних рахунків. Відкриваються рахунки на вкладника, що дає йому можливість перераховувати з них кошти для розрахунку за житлово-комунальні послуги, на оплату лікування, здобуття вищої освіти, ремонт своєї хати чи квартири. Ці кошти можна використати і на придбання товарів вітчизняного виробництва. У такому разі підприємства одержують кошти на свій рахунок і розраховуються з бюджетом.

Записав Володимир ОЗЕРСЬКИЙ.

Хроніка. Факти. Події

✓ Лондон

Албанців прохають НЕ ВТРУЧАТИСЯ

Командування КФОР терміново звернулося до албанського населення Приштини із закликом не втручатися в процес виведення югославських військ із краю, бо це може викликати збільшення насильства і ескалацію напруження в краї. З відповідною заявою виступив член військового командування британських військ у складі КФОР у Приштині Білл Ролло. Згідно з даними, які надходять, ситуація в Приштині й на півдні краю тривожна. В адміністративному центрі Косово бойовики «Визвольної армії Косово» розпочали облогу приміщення, в якому перебувало кілька югославських військовослужбовців. Щоб розрядити обстановку, на місце інциденту терміново прибули британські миротворці. Як повідомляє ІТАР-ТАКС, бойовики ВАК відкрили по британцях вогонь. Є повідомлення також про сутички бойовиків з німецькими миротворцями.

✓ Люксембург

Отруїлися «Кока-колою»

Міністерство охорони здоров'я Люксембургу заборонило продаж продукції компанії «Кока-кола» і дало вказівку негайно вилучити з продажу всі продукти цієї компанії. Таке рішення ухвалила бельгійська влада після того, як 42 школярки отруїлися «Кока-колою». Заборона також поширюється на такі напої, як «Кока-кола-лайт», «Шеррі-кока», «Фанта», «Спрайт», «Спрайт-лайт», «Нестлі», «Кілінгтонік», «Акваріус» і деякі інші.

✓ Бразилія

Штати добре, а ЄС — краще

28 червня в Ріо-де-Жанейро відкрився дводенний форум глав держав і урядів країн ЄС, Латинської Америки і Карибського басейну. Як повідомив МЗС країни, зустріч у верхах покликана відповісти на колишні тісні відносини зі Старим Світом, які послабилися, коли європейські держави зайнялися питаннями своєї інтеграції. З цієї ситуації одразу скористалися США. Бразилія вітас відносини з США, якщо вони будуться на взаємній основі. Але тоді, як Вашингтон своєю фінансовою могутністю здатний домінувати в інвестиційній політиці, ЄС готовий надати країні умови для латиноамериканських товарів. Інтерес до зустрічі збільшується ще й тому, що США поки що не запросили на неї навіть як спостерігача, але зате в ній братиме участь Куба.

✓ Тель-Авів

Спочатку угода, потім переговори

Палестинська влада зажадала від нового уряду Ізраїлю, який ще не сформовано, реалізації угоди Уай-Плантейшн, яка передбачає виведення ізраїльських військ ще з 13 відсотків території Західного берегу ріки Йордан. Про це повідомив представник палестинської адміністрації Саїб Ерікат. Він заявив також, що палестинці відхиляють пропозицію Ехуда Барака, обраного прем'єр-міністром Ізраїлю, відмовитися від пропозиції виконання цієї угоди і одразу перейти до переговорів про постійне врегулювання.

✓ Мехіко

Знову землетрус. Знову жертви

Сильний землетрус в 6,7 бала за шкалою Ріхтера стався в Мексикі. Згідно з останніми даними служб цивільної оборони найбільше постраждали штати Пуебла, Оахака, Герреро, Ч'япас і Морелос. За даними рятувальників, під уламками зруйнованих споруд перебувають люди, точну кількість яких встановити поки що неможливо. Цей землетрус — найсильніший з 1985 року. Тоді внаслідок підземних поштовхів загинуло понад 5 тис. осіб. Значну частину Мехіко було дуже зруйновано.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних агентств.
Фото АП.

Кордон з РФ на суші та на морі

Делімітація сухопутного кордону між Україною та Російською Федерацією, яка тривала майже півтора року, йде до завершення. Як зазначив на брифінгу в МЗС посол з особливих доручень Юрій Костенко, вже нанесено на карту точки повороту на всіх дев'яти ділянках кордону.

Залишилися неузгодженими близько 40 ділянок, де лінія кордону підлягає уточненню на місцевості або проходить у специфічних умовах. Зокрема, на Донсько-Ростовській ділянці неможливо визначити по карті приналежність лісосмуги.

А на стику Чернігівської, Сумської та Брянської областей залізнична колія робить зигзаг. Щоб уникнути створення зайвих контрольних пунктів на лінії кордону, Україні і Росії було б доцільніше «обмінятися» 10 гектарами землі (цінність землі там приблизно однакова).

Усі ці спірні питання буде розглянуто 6 — 8 липня під час засідання Комісії з делімітації кордону, а також 31 серпня — 2 вересня у Белгороді, де відбудеться чергове, 10-те, засідання робочих груп комісії з делімітації державного кордону між Україною та РФ.

Проте значно більше проблем залишається у визначенні лінії розподілу в Азовському морі і Керченській протоці, хоча українські дипломати на цих переговорах й засвідчують прогрес. На 22 червня в Москві заплановано чергове засідання робочих груп щодо укладання договору про розподіл континентального шельфу і виключні економічні зони в районі Чорного моря.

Надія БЕДРИЧУК.

У Єльцина — запаморочення. В Лондон не поїде

Росіяни стали першими, кого радісні серби вітали гаслами часів гашеківського Швейка: «Гей, слов'яни!» Борис Єльцин від такого міжнародного успіху навіть помолодшав, приймав вітання і вирішив на зустріч «сімки», яка має відбутися 18 червня, в Лондон не їхати.

Сьогодні в Москві всі запитують лише про одне: хто дав добро російському спецназу на несанкціоновану військову авантюру і до якої трагедії могла призвести нестолпення туга Кремля за минулою і втраченою величчю не існуючої на політичній карті держави? Багато хто розцінює божевільну імпровізацію як домашню заготовку для внутрішнього користування.

Розійшлися, «понамаєш», мей Москви Юрій Лужков і лідер «Яблука» Григорій Явлинський, які весь час повторюють, що «в Росії остання фаза агонії». Кресь вирішив знайти опору в армії.

Галасливо нарадившись, Борис Єльцин відсиджується на підмосковній дачі «Завидово», а Сергій Степашин проводить термінові засідання Ради безпеки і поїде замість президента до Лондона домовлятися про нові кредити. Борис Єльцину, як завжди, лікарі не рекомендували виїждати за межі Росії.

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

Фото АП.

Рік застільних задоволень

Не бажаєте приєднатися? Хотілося б, але немає змоги? А от Угорщина дозволяє собі таку розкіш. Минулий рік був успішний для угорської економіки: зростання ВВП становило 5,1 відсотка — це один з найкращих показників серед східноєвропейських країн. Втім, переконалися, що наші сусіди викермували на смугу до світлого майбутнього, можна на власні очі. У вівторок відкривається виставка «Дні Угорщини в Києві».

Поставивши перед собою чіткі цілі, Угорщина беззастережно дотримується обраних пріоритетів. Вступ до НАТО — вже пройдений етап, на черзі — штурм Європейського союзу. В економіці Угорщини, в яку вкладено понад 18 млн. дол. іноземного капіталу, нині відбуваються великі зміни. Країна — ресептор капіталовкладень — виступає і як інвестор.

Торік темпи зростання зовнішньої торгівлі дина-

мічно збільшувалися, незважаючи на кризу в Росії, яка, за словами директора угорського бюро з розвитку зовнішньоекономічних відносин в Україні Берта-лана Сентпетері, безперечно, позначилася на товарообороті між нашими країнами. Нині він становить 50 млн. дол. Скажемо прямо, негусто. Пан Сентпетері на прес-конференції, присвяченій відкриттю виставки, звісно, зазначив, що є труднощі для роботи в Україні, і багато

угорських фірм залишають наш ринок. Іноді тимчасово, частіше — назавжди. Проте приїзд схильних до співробітництва 25 фірм, продукцію яких буде представлено на «Днях Угорщини в Києві», все-таки додає оптимізму. Як і 400 СП, що міцно стоять на українському ринку.

Але, вочевидь, не лише криза в Росії згубно позначилася на економіці Угорщини, а й війна на Балканах підірвала досягнуту стабільність. На запитання кореспондента «ГУ» про збитки, завдані Угорщині через косовський конфлікт, Берта-лан Сентпетері сумно відповів: «Збитки тільки розпочинаються... Поки що ця цифра — 10 млрд. форинтів (близько 44 млн. дол.). Головним чином,

угорці, як і ми, зазнали збитків через припинення судноплавства Дунаєм. А щодо заяви прем'єр-міністра Угорщини про те, що вона готова стати центром з координації відновних робіт в Югославії, що цікавило «ГУ», відповідь була така: «Ми висунули таку пропозицію. Слово за Брюсселем».

«Дні Угорщини в Києві» — це не лише виставка в Пушкінському парку, а й благодійний концерт угорської музики у концертній залі консерваторії, гроші від якого підуть потерпілим від повені в Закарпатті, і, звичайно ж, застільні задоволення. Хто не скуштував угорської кухні, багато втратив!

Яна СТАДІЛЬНА.

Не нюхали пороху

Доволі оригінальну версію причин того, що уряд Австрії посадив свою армію «на голодний пайок», висунули австрійські політики.

Кошти, надані міністерству оборони, становлять лише 14 відсотків бюджету країни, тим часом в інших західноєвропейських державах цей показник доходить до 30 відсотків. Хто винен? Запитання риторичне. Та просто некомпетентні в питаннях армійських потреб панове міністри. І звідки, спитайте, взятися компетентності, якщо ні австрійський канцлер Віктор Кліма, ні міністр оборони Вернер Фасслабенд в армії ніколи не служили? Як стверджує журнал «Профіль», їх не призвали «за станом здоров'я».

Неспридатними для військової служби були визнані також теперішній міністр сільського господарства Вільхем Мольтерсер та його колега

Мартін Барнштайн, який відає питаннями охорони навколишнього середовища, молоді та сім'ї. Віце-канцлер і міністр закордонних справ Вольфганг Шюссель отримав броню «через суспільну необхідність» — за молодих років він був на посаді секретаря в парламентській фракції народників.

Але є в австрійському уряді й світлі приклади: чесно виконали свій громадянський обов'язок нинішній міністр внутрішніх справ, міністр науки. А статс-секретар у міністерстві фінансів Вольфганг Руттерсдорфер в армії навіть встиг за баранкою поосідити. Отож для австрійського уряду ще не все втрачено.

Цікаво, а які справи щодо служби в лавах збройних сил у членів українського уряду? Може, всі проблеми армії від того, що наш уряд теж не нюхав пороху.

Їж і голосуй!

Барани і вівці стали вимушеними жертвами нинішнього спекотного політичного сезону в Кувейті. Напередодні позачергових виборів до Національних зборів (парламенту) емірату, які мають відбутися 3 липня, обсяг продажу на місцевому ринку живих свійських тварин збільшився на 30 відсотків.

Тварини, що їх відправляють на заклання, перетворилися на один із істотних аргументів передвиборної боротьби, на своєрідний «мекаючий елєкторат». Що розкішніше кандидати у депутати накріє на стіл під час неформальних зустрічей з виборцями, тим більше у нього шансів перемогти на виборах.

Голосування в маленькому Кувейті відбувається в 25 виборчих округах, повідомляє ІТАР-ТАКС. Мешканці кожного із них чудово знають одне одного, а часто є ще й родичами.

От і змагаються претенденти на депутатські місця у гостинності і хлібосольстві у своїх передвиборних кондиціонованих шатрах, розкиданих по всьому місту. Жодна із «диваній» — традиційних у Кувейті посиденьок, які набули нині виразного політичного забарвлення, не обходиться без жирної апетитної баранини.

Відмовитися від гарантій — це відмовитися від кредитів

Точка зору

Чи може уряд надавати державні гарантії за іноземними кредитами? Дискусії на цю тему знову набули чималого загострення аж до того, що пропонується внести зміни до Закону «Про державний бюджет на 1999 рік», які заборонили б Кабміну надавати такі гарантії. Головний аргумент — постійно зростає заборгованість підприємств, що користуються такими кредитами, перед бюджетом. Отож, за логікою прихильників заборонного рішення, це дасть змогу зберегти чималі кошти для погашення заборгованості у зарплаті і пенсіях.

Створивши — зруйнувати?

Отже, спробуємо розібратися, чого буде більше від такого рішення — користі чи шкоди? Насамперед зазначимо, що саме стаття 40 закону про держбюджет на 1999 рік вперше на рівні закону регламентувала надання таких гарантій, зобов'язавши Кабмін утриматися від їх надання, за винятком «кредитування проєктів розвитку підприємств та установ, фінансування яких передбачено здійснювати за рахунок коштів держбюджету, або заміщення фінансування з держбюджету проєктів, які мають загальнодержавне значення, спрямованих на створення імпортозамінних виробництв, підтримку АПК, сільськогосподарського машинобудування, переробної промисловості, підприємств суднобудування і літакобудування, а також розвитку інфраструктури». Вибачайте за досить розлоге цитування, але змушений до нього вдаватися, щоб було краще зрозуміло, розвиток яких галузей фактично пропонується «заборонити». Але навіщо тоді вести мову про якісь пріоритети та й загалом про реконструкцію економіки?

До речі, ця стаття була продовженням постанови Кабміну № 234 від 1995 року «Про пріоритетні напрями використання іноземних кредитів». Тобто, на відміну від практики 1992—1994 років, останнім часом створено досить струнку систему надання урядових гарантій, яка починає давати результати. Але трохи історії про те,

звідки таке кредитування пішло бути

Відразу розчарую тих, хто вважає, що одержання кредитів під гарантії уряду є винаходом нашої держави, оскільки ще наприкінці минулого століття таку систему почали використовувати у Голландії та Великобританії. Саме на той час економічні процеси почали набувати глобального характеру, коли великі проєкти ставали не під силу окремим компаніям чи державам. А вже після другої світової війни система страхування кредитних ризиків стала загальносвітовою. Гадаю, не варто пояснювати, чому це сталося. Наведу лише один недавній приклад, що безпосередньо стосується нашої держави, — аварія ракетноносія «Зеніт», що мав на борту супутників на суму 1 млрд. доларів США. Чи можливі такі проєкти без страхування ризиків? З цієї метою в усіх розвинених країнах є структури для підтримки таких операцій. Україна поки що такого страхового агентства не має, але очевидно, що в недалекому майбутньому йтиметься про його створення.

Ціна кредитів

Але поки ми взагалі не здатні забезпечувати кредитування власної промисловості, чому б не скористатися потенціалом Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), яка об'єднує 41 розвинену країну. Тим, хто закликає відмовитися від співпраці з цією організацією, я пропонував би відповісти на запитання: «За яким відсотком наші підприємства можуть взяти кредити у банках чи на світових фінансових ринках?». Тим, хто не знає, чи вдає, що не знає відповіді, скажу, що вітчизняні банки взагалі не надають довгострокових кредитів. А стосовно їх вартості, то сьогодні середня банківська кредитна ставка — 70—80 відсотків річних у національній та 25—30 відсотків в іноземній валюті, до того ж, на термін не більше року. Втім вітчизняні банки просто не мають достатніх ресурсів для фінансування великих проєктів. А якщо врахувати, що з вересня 1998 року українські банки не можуть одержати кредити в іноземних банків, оскільки для них там закриті усі ліміти, то на цьому джерелі кредитування довгострокових проєктів можна поставити крапку. А чи багато знайшлося б бажаючих взяти валютний кредит під 30 відсотків для фінансування довгострокового проєкту, скажімо, на 5—7 років? Гадаю, жодного. Про зовнішні запозичення держави, які спрямовуються на покриття дефіциту бюджету, не будемо говорити взагалі, отож і вихо-

дить, що на сьогодні єдиним джерелом кредитування пріоритетних галузей економіки є так звані іноземні кредитні лінії під гарантії уряду. Причому, на відміну від прямих державних запозичень, середня вартість яких у 1997—1998 роках становила 16 відсотків річних (на короткий термін), вартість кредитів за прямими кредитними лініями тих чи тих держав становить в середньому 7—8 відсотків річних на термін 5—8 років, що дає змогу реалізувати проєкт та повернути кредитні ресурси. До слова, часом створюється враження, що цим інструментом користуються лише бідні держави, але тих, хто так думає, розчарую, бо серед них є, наприклад, США, Японія, Німеччина, оскільки великі довгострокові проєкти, вартість яких сягає кількох мільярдів доларів однієї компанії чи країни не під силу. Особливо якщо врахувати можливі економічні чи політичні ризики. То чи варто Україні відмовлятися від цієї системи. Однозначно — ні. Бо, перш як від чогось відмовлятися, потрібно запропонувати інший шлях. До речі, тим, хто закликає відмовитися від надання державних гарантій, радив би вивчити недавній досвід Росії: минулого року вона було відмовилася від цього інструменту, бо, здавалося, з'явилися потужні банки, але після фінансової кризи змушена знову повернутися до практики надання держгарантій. Але навіть після того, як фінансова криза значно скоротила ресурси російської банківської системи, вона все ще набагато потужніша за українську. Тож фактично єдине, на що сьогодні здатні вітчизняні банки, — це бути агентами уряду з обслуговування кредитів. Це дає змогу проводити кращий аналіз проєктів та готує їх до майбутньої повноцінної роботи, адже рано чи пізно банки мають стати сильними? Отож все вказує на те, що, відкинувши сьогодні систему надання державних гарантій, ми завтра знову будемо змушені до неї повернутися. І починати доведеться з багату гіршої позиції, особливо якщо врахувати той факт, що Україна сьогодні й так вважається не дуже надійним партнером. Останні події довкола боргу банку ING Barings тому підтвердження. Тож за цієї ситуації усі кроки мають бути прогнозованими та виваженими.

Ще трохи історії

Ніхто не буде заперечувати, що сьогодні є ряд підприємств, які не можуть розрахуватися за кредитами, взятими під гарантії уряду. То чому виникла така ситуація? По-перше, тим, хто не знає, або знає, та мовчить, нагадаємо, що 65 відсотків заборгованих кредитів, що відшкодовуються з бюджету, було гарантовано урядом протягом чотирьох місяців (з липня по жовтень) 1992 року. А по-друге, ситуація ускладнювалася ще й тим, що на той час кредити бралися для реалізації проєктів, започаткованих ще за часів СРСР. Наприклад, реконструкцію Макіївського меткомбінату було розпочато ще 1989 року. На той час підприємство мало 200 відсотків рентабельності, а тому зуміло переконати уряд у необхідності завершення реконструкції. Те саме стосується Криворізького меткомбінату та концерну «Оріана». А програма кредитування закупівлі сільськогосподарської техніки концерном «Агротехсервіс» була започаткована ще у 1990—1991 роках зовнішньоекономічними структурами Союзу. Причому не завжди йшлося про пряму закупівлю техніки та комплектувальних, бо, скажімо, щоб скласти в Україні бурякозбиральний комбайн, потрібно було закупити в НДР комплектувальні, що виготовлялися там за програмою кооперації країн РЕВ. Зрештою, чому б не згадати, що у 1992 році Україна фактично не мала валюти (вона залишилася на рахунках Зовнішньоекономічного банку СРСР) для закупівлі товарів критичного імпорту, що не виготовлялися в країнах СНД?

Доречно згадати, що й СРСР дуже активно використовував таку систему кредитування — фактично за цією схемою побудовано «АвтоВАЗ», «КамАЗ», нафто- та хімічні виробництва, де використовувалося імпортне обладнання. Тільки в Україні за рахунок кредитів під урядові гарантії було переоснащено 80

підприємств легкої промисловості, будувалася газопровід Уренгой—Помари—Ужгород тощо. Отож не було жодних підстав не вірити у доцільність залучення кредитів для модернізації виробництва. І цілком можливо, що навіть найбільші боржники, такі як Макіївський меткомбінат (75 млн. дол. США), «Криворіжсталь» (37 млн. дол.), ВАТ «Оріана» (27,1 млн. дол.), вчасно повернули б одержані кредити, коли б не умови, які було створено для економіки. Не будемо тут казати про гіперінфляцію та гіперзростання відсоткових ставок, що спричинило втрату обігових коштів, але не можемо не згадати про так званий фіксований курс, коли зароблену валюту підприємства були змушені продавати вдвічі дешевше, ніж згодом купувати, про те, що їх змушували поставляти продукцію за держзамовленням за цінами нижчими, ніж на зовнішньому ринку. Чи багато знайдеться підприємств, які в таких умовах змогли б завершити проєкт і розрахуватися за кредитами? Тому в цій ситуації, коли кажуть, що за кредити розраховується держбюджет, так само можна сказати: він лише повертає те, що свого часу держава забрала на різниці курсів.

Втім годі про наслідки 1992—1994 років. Сьогодні в Україні створено струнку систему залучення та повернення кредитів, взятих під урядові гарантії, тож є всі підстави сподіватися, що надалі заборгованість не зростатиме. А отже, навіряд чи варто ставити питання про доцільність залучення таких кредитів.

Чи є небезпека від залучення кредитних ліній?

Чи й справді залучення іноземних кредитів під гарантії уряду загрожують країні, як це доволі часто доводиться чути? Гадаю, навіть критикам зрозуміло, що ні. Ще раз наголосимо: кредити під держгарантії в середньому надаються під 7 відсотків річних, а Японія — взагалі під 2,1 відсотка. Загалом на сьогодні в рамках кредитних ліній залучено 2 млрд. 340 млн. дол. США. У загальному обсязі зовнішнього державного боргу ця сума становить 9 відсотків. Тоді як тільки в 1997—1998 роках Україною було залучено 15,6 відсотка від загального обсягу держборгу прямих запозичень для фінансування дефіциту держбюджету, причому усе це короткострокові кредити під значно більші відсотки. То вигідно отримувати такі кредити чи ні?

Інша справа, що потрібно ще багато зробити задля зведення до мінімуму втрат бюджету у випадку неспроможності підприємств повернути одержані кошти. Але хіба можна відмовитися від технологічного оновлення підприємств пріоритетних галузей? Наприклад, кому стало гірше від того, що нарешті запрацював Харківський тракторний завод? Адже протягом двох років буде виготовлено 4 тисячі тракторів, що дасть змогу зекономити до 400 млн. дол. США, тому що не доведеться їх імпортувати. Що поганого в тому, що на основі такого кредиту буде створено спільне виробництво зернозбиральних комбайнів за участю німецької фірми «Клаас»? Або візьмемо, таке підприємство, як «Сумхімпром», на якому виробляють фосфорні добрива. Проте без оновлення основних фондів воно не матиме перспективи, тому пропонується за рахунок кредиту вдосконалити виробництво двоокису титану та модернізувати виробництво сірчаної кислоти, що дасть можливість підприємству не тільки не імпортувати з Курської електростанції електроенергію, а, навпаки, за допомогою парогенератора виробляти її 25 мегават, що забезпечить саме підприємство та два мікрорайони в Сумах. То що, цей проєкт треба зупинити? Тоді згадаємо про інший — реконструкцію аеропорту «Бориспіль». Сьогодні в цей проєкт уже вкладено 125 млн. німецьких марок, а для повного завершення потрібно ще 45—50 млн. Але вже тепер кілька провідних компаній світу висловили бажання, після введення в дію штучної злітно-посадочної смуги, яка дозволить посадку за будь-якої погоди, переорієнтувати транзитні рейси із Шереметьєво-2 на Бориспіль. А це також додаткові кошти. Може, і цей проєкт припинити, як і десятки інших: реконструкцію Зміївської ТЕС та Київської і Хмельницької макаронних фабрик, будівництво ліній волоконно-оптичного зв'язку і 10 суден-балкерів типу «Панамакс» на ВАТ «Океан», реконструкцію

«Нафтопереробного комплексу — Галичина» і виготовлення пасажирських вагонів на Крюківському вагонобудівному заводі?.. Цей перелік можна продовжувати.

Чи варто робити поспішні кроки?

Можливо, ліпше разом вдосколювати систему надання гарантій, щоб економіка розвивалася, а бюджет, завдяки реалізації цих проєктів мав додаткові надходження? Бо факт залишається фактом: сьогодні дешевших кредитних ресурсів ми не знайдемо. Натомість, заборонивши урядові надавати гарантії, ми не тільки поставимо під загрозу виконання наявних проєктів та позбавимо підприємство надії на розвиток, а й ще більше підірвемо довіру до України як до фінансового партнера, оскільки «рішення про заборону» суперечитиме 8 законам про ратифікацію міжурядових угод, які, за міжнародним правом, мають пріоритет над національним законодавством. У такому разі ми просто дуже недооцінюємо можливі наслідки.

У цій ситуації логічний вигляд має запровадження жорстких заходів з використання та повернення кредитів, тим паче, що нинішню ситуацію не порівняти навіть із періодом кількарічної давності. Тому маємо зрозуміти, що єдиний вихід для економіки України — в технологічному оновленні, адже, приміром, наша промисловість у 5—6 разів витрачає більше енергії на одиницю продукції, ніж розвинені країни. А якщо залишити все так, як є, то ми ніколи не виб'ємося зі злиднів. А щодо наявної заборгованості, то, не завершивши розпочаті проєкти, її навіряд чи повернеш. З цієї метою уже проводять роботи з відокремлення нових виробництв, які здатні розрахуватися, банкрутів — продаватимуть. Реструктуризація боргу застосовуватиметься лише щодо підприємств, які доведуть, що здатні за рахунок цього наростити обігові кошти та розпочати погашення заборгованості. Крім того, нині заборгованість перед бюджетом прирівняно до податкової заборгованості, тож майно підприємств, які братимуть кредити, перебуватиме в податковій заставі, що дасть змогу запобігти втратам бюджету. Тобто сьогодні запроваджено низку заходів, які дозволять звести до мінімуму можливі втрати, і було б просто нерозумно ламати систему залучення до виробництва найдешевших кредитів. До того ж, не забуваймо, що наступним кроком може бути одержання доступу до кредитів за програмою офіційної допомоги розвитку (ОДР), які надаються терміном до 40 років з 7—10-річним пільговим періодом та 3-відсотковим розміром плати за кредит. Чи, може, хтось знає інший шлях відновлення виробництва та запропонує дешевші кредити?

Сергій ЛАВРЕНЮК.

P. S. На завершення одне зауваження. Коли кажемо про гроші, то маємо бути точними. Але часом ці цифри свідомо чи не свідомо перекручуються. Наприклад, днями довелось прочитати, що «з початку надання іноземних кредитів уряду вдалося отримати лише 132 млн. грн. (4,5 відсотка загальної суми заборгованості підприємств)», тоді як реально 132 млн. грн. повернуто лише за 4 місяці 1998 року. І цей процес триває. До того ж, усі чомусь забувають, що більш як половина із суми простроченої заборгованості перед бюджетом саме і мала сплачуватися з бюджету, оскільки свого часу було прийнято рішення надати селянам техніку, куплену за рахунок кредитів, одержавши в рахунок оплати сільськогосподарську продукцію для поповнення держрезерву. Зазначимо, що цей проєкт від самого початку планувався як бюджетний... На жаль, такі «неточності» зустрічаються на кожному кроці.

Кредитні гарантії придумали не ми

У номер

✓ Полтава

Ціна цигарки

Страшна трагедія сталася в селі Манилівське Глобинського району: від отруєння чадним газом загинула сім'я Чернух — батько і п'ятеро малолітніх дітей. Родина не належала до числа благополучних — пила і батько, і мати. Чергова хмільна сварка між ними завершилася тим, що господиня, забравши 14-літнього старшого сина, пішла з дому, а господар ліг у ліжку з цигаркою. Зранку сусіди знайшли мертвим у ліжку його, а також семирічну Наталочку, шестирічного Петрика, п'ятирічного Павлика, трирічного Андрійка і Руслана, який народився цього року. Розпочато слідство.

✓ Одеса

Таємниця вантажного контейнера

Власне, після ретельного обстеження отого контейнера, що мав піти за кордон, працівниками Іллічівської митниці таємниця перестала існувати: посеред звичайнісінького посуду вони виявили згорток — старовинну ікону розміром 1 на 1,5 метра. Фахівці дійшли висновку, що написана вона в XVI—XVII століттях і являє собою неабияку історико-культурну цінність: на світовому ринку за неї можна виручити не менш як 100 тисяч доларів. Вантаж затримано. Правоохоронці з'ясовують, ким та за яких обставин здійснювалася спроба контрабанди.

✓ Донецьк

Це солодке слово «ДИВІДЕНДИ»

За рішенням загальних зборів акціонерів горлівського ВАТ «Концерн «Стирол» на виплату дивідендів за 1998 рік виділено 5,6 мільйона гривень. Концерн є одним із небагатьох приватизованих підприємств, які регулярно виплачують відсоток за акціями. За підсумками минулого року, балансовий прибуток перевищив 36 мільйонів гривень, а доходність однієї акції досягла 66 відсотків. Зміцнювати позиції на ринку концерн планує шляхом розширення номенклатури продукції: вже сьогодні тут виготовляють більш як 400 видів і марок товарів.

✓ Луганськ

Іди ти в ба...нк!

Тільки за останні п'ять років на території Луганської області припинили свою роботу 12 фабрик індивідуального пошиву одягу, 11 трикотажних ательє, десяток цехів хімічестки, три фабрики ремонту взуття, банно-пральний комбінат потужністю більш як 8 тонн білизни за зміну... Цей перелік можна продовжувати. Чи не тому Луганщина за рівнем надання побутових послуг нині посідає в державі одне із останніх місць. У своєму зверненні до голови обласної ради та голови облдержадміністрації працівники підприємств служби побуту просять захисту від безвідповідальних рішень чиновників. Як свіжий приклад наводять факт передачі приміщення обласного побутоуправління комерційному банку «Укркомунбанк».

Фотофакт

Днями до столиці України прибули 320 шахтарів-інвалідів і 100 жінок — дружин гірників, які працюють на шахтах Горлівки. Вони пікетують Мінвуглепром, адміністрацію Президента, Верховну Раду України, вимагаючи заробленого та протестуючи проти закриття шахт.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ринок дорожчає на очах

Можливо, незабаром утримання двокімнатної квартири у Полтаві обходиться в 118 гривень, що удвічі більше, ніж було у квітні.

Перефразовуючи відомий вислів відомого вождя, можна стверджувати, що те, чого так давно і настійно домагався в Україні Міжнародний валютний фонд, збулося: обмеження тарифу на оплату населенням житлово-комунальних послуг знято. Не треба бути гігантом думки, аби передбачити наступний крок — підвищення інших комунальних платежів: за опалення, гарячу воду, ліфт тощо, а відтак квартплати, яка має становити — на вимогу того-таки МВФ — 100 відсотків собівартості витрат.

На думку начальника відділу економічного прогнозування, фінансів та обліку житлово-комунального управління Миколи Камишного, ціни треба піднімати удвічі. Оскільки, за постановою Кабміну формуватимуться вони тепер на місцях, і неминуче будуть різними. Не лише в межах країни, а й навіть однієї області. Приміром, воду в Полтаві дістають із глибини 900 метрів, а в Кременчуці п'ють дніпровську, система очистки якої досить складна, на відміну від артезіанської. Тому й собівартість більша, що неод-

мінно вплине на плату за неї. До собівартості також включають амортизацію споруд, вартість матеріалів, зарплати працівників.

Все це, зрозуміло, вдарить по гаманцях, бо жоден із двох десятків проскотів нового ціноутворення не затверджений обласною владою. Та це лише питання часу. Втім, кому не йдеться аж занадто, можемо запропонувати вірогідні тарифи, розроблені на основі вже оприлюднених цін на газ, світло, комунальні послуги, воду тощо. В середньому для квартиронаймачів Полтави утримання однокімнатної квартири, де мешкає одна особа, обходиться у 68 грн. на місяць, двокімнатної на трьох членів сім'ї — 118 грн., трикімнатної — 154 грн. Отож будувати дім більш як на одну кімнату просто немає сенсу.

Єдина рятівна соломинка для потопуючих у квартирних боргах — субсидія, проте надається вона лише на житлову площу, яка не перевищує норми (21 кв. м на одного члена сім'ї + 10 кв. м на сім'ю). За надлишок доведеться платити сповна і за повною програмою. Щоправда, заборо-

нено «відключення» у зв'язку з невивплатою зарплатної плати або пенсії і непризначення субсидії. З усіх інших причин несплати — адекватна реакція. Поки що сутність нових ринкових відносин добре дають зрозуміти тим, хто особливо «зарвався». Так, у першому кварталі від електромережі було відключено по Кременчуку — 125 споживачів, Глобинському — 128, Комсомольському — 186, Полтаві — 380. А щоб знову мати світло, недостатньо погасити борг, доведеться заплатити ще 25 гривень за повторне підключення. Жителям приватного сектора ще належить сплатити за виклик автовежі і за той шматок дроту, яким їх будинок з'єднують із мережею. Га-

зовики пішли ще далі: вони беруть гроші (18.50 грн.) і за саме «відрізання».

Загалом статистика сумна: боржниками за газ вважаються 70 відсотків споживачів, за електроенергію — 50. Без сумніву, з введенням нових тарифів на армію неплатників може перетворитися весь народ. Очікується, що все так і станеться саме під президентські вибори. І може навіть бути загальна «амністія» — як плата за голоси на користь влади, яка і довела країну до масового зубожіння. Чи може бути і масове виселення? Тільки куди? Я б хотів хоч на американську Аляску. Навіть без світла, тепла і газу...

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

...А з універмагу замка зняли

Майже чотири роки тому в самому центрі Нової Одеси простояв двоповерховий районівермаг, що належав споживкооперації. Сталося це через те, що торгувати було нічим, а підтримувати величезне приміщення в робочому стані обходилося в копійчину. Його просто закрили, і приміщення почало занепадати. І тоді правління Миколаївської обласпоживспілки ухвалило рішення створити тут ринок для дрібних торговців, які стихійно торгували біля автовокзалу, у сквері. Щоправда, були сумніви: чи орендуютьмість підприємці місце для торгівлі в універмазі?

Побоювання виявилися перебільшеними. Люди із задоволенням перейшли на легальне становище. Адже нині не треба ховатися від міліції, «відстібати» декому за дах. Умови оренди торгового місця в районівермазі стабільні, а ціни прийнятні. Той, хто торгує промисловими товарами, платить на день 2 гривні 40 копійок, а продавці госп- і продтоварів — 2,90.

— Це вигідно і нам, і підприємцям, — розповідає директор цього ринку під дахом Світлана Кучер. — У нас орендують місця 67 підприємців. Їм не треба шодня відносити товар додому — все залишається в приміщенні, де є внутрішня і зовнішня охорона. Ми організували для торговців роботу кав'ярень, де можна посідати, пообідати за низькими цінами. Тобто людям не треба брати з собою їжу із дому.

Зручно і покупцям, яких на ринку завжди багато. Влітку в нас немає спеки, а взимку — тепло. Покупці можуть на першому поверсі купити продукти, на другому — одяг, взуття, косметику, госптовари.

І, звичайно, ми отримуємо прибуток. Гадаємо, що за цілкового завантаження ринку він збільшиться. А раніше було прикро за те, що в будівництво величезного універмагу, де самих лише 1600 квадратних метрів торгової площі, вгнали величезні гроші, і він не просто простояв, а з кожним днем занепадав.

Таким шляхом пішли і в курортному Очакові, де критий ринок райспоживспілки розташований у самому центрі міста. Бажаючих торгувати тут виявилось багато. І нині, коли Очаків заповнили відпочиваючі, на критому ринку повно народу. Він не лише дає нові робочі місця, а й пропонує людям якісні продукти.

Генеральний директор обласного

об'єднання ринків Михайло Солоннар повідомив, що в Миколаївській області 33 ринки, на яких понад 13 тисяч торгових місць. І щороку об'єднання збільшує їх кількість, забезпечуючи людей роботою. Ринки в Миколаєві, Вознесенську, Первомайську, Очакові — це своєрідне гальмо для зростання цін.

— За діяльністю ринків, — каже Михайло Степанович, — правління обласпоживспілки запровадило найсуворіший контроль. Вони стабільно виконують планові завдання з прибутку, заробляють кошти на ремонт, оновлення матеріальної бази, обладнання нових торгових місць. Створення трьох критих ринків на базі колишніх універмагів — перший крок до розв'язання проблеми зайнятості населення і відтворення нових фондів. Такі ринки плануємо відкрити в усіх райцентрах і великих селах області.

— Відкриття таких ринків — не самоціль, — додає голова правління Миколаївської обласпоживспілки Ілля Латул. — Вони мають працювати на споживкооперацію, давати прибуток, поліпшувати обслуговування сільського населення. Наша матеріальна база дає змогу без великих грошових затрат створити ринки найрізноманітнішого профілю: для торгівлі автомобілями, живністю, продуктами. І ми пішли цим шляхом, довіряючи нову справу досвідченим і порядним людям. Намагатимемося зробити так, щоб криті ринки в райцентрах пропонували й інші послуги: наприклад, відкриємо там майстерні, перукарні, хімічестки, кав'ярні, бари. Тобто наша багата матеріальна база має не лише давати нам прибуток, а й служити людям.

Ярослав СЕРГІЄНКО.
Миколаївська область.

У нас відключають газ. А у вас?

Голова Житомирської облдержадміністрації підписав розпорядження, згідно з яким уже почали відключати від газопостачання помешкання громадян, котрі не розраховуються за використаний газ понад шість місяців.

Чи не порушує це розпорядження облдержадміністрації вимог відомої постанови Верховної Ради України?

— Ми чітко обумовили: від газопостачання не відключатимуться помешкання тих громадян, котрі не змогли розрахуватися за спожитий газ через невивплату зарплат чи пенсій або яким не призначили субсидій не з їх вини, — підкреслив заступник голови облдержадміністрації Сергій Ворощук.

— Значна частина боржників не сплачує за газ без будь-яких причин. Наприклад, процвітаючий підприємець заборгував 1800 гривень, пояснюючи, що він просто «не хоче» платити. Майже таку саму суму доведеться терміново викласти голові одного з КСП, якщо не хоче залишитися без газу. Хіба можна допустити, щоб через таких боржників мерз узимку менш грошовитий, але більш свідомий споживач?! — так прокоментував ситуацію директор Житомирської філії «Торгового дому «Газ України» Петро Полішук.

До речі, рівень сплати за газ у різних містах і районах області різний. Ще більше дивує контраст у розрахунках за паливо підприємств тепломереж: якщо Житомирське не оплатило навіть 10 відсотків спаленого за чотири місяці газу, то від Новоград-Волинського надійшов 121 відсоток нарахованих коштів. Не все, виходить, треба списувати на кризу, бо й від місцевого керівництва багато залежить, чи платити той, хто повинен і має змогу платити...

Олексій КАВУН.
Житомирська область.

Державне підприємство МО України ДП «БПМТЗ» пропонує:

1. Рубероїд 15 м кв.	19,25	грн/рул
2. Кожаль облицовочний "Х"	12,66-16,86	грн/м кв
3. Фабрич. носилки 3 кг	13,05-14,55	грн/бачка
4. Цемент М-400 50 кг	6,76	грн/мішок
5. Дошка хвойна 20-50 мм	від 175,28	грн/куб
6. Шпалери короківські	4,50-7,70	грн/рул
7. Сталь оцинкована 0,55 мм	15,73	грн/лист
8. Вонни човунні 1,7 м	390,00	грн/шт
9. Ціпки будівельні	від 1,20	грн/кг
10. Плити гозові "Норд"	228,80	грн/шт
11. Родіатори човунні 7-ми секційні	58,40	грн/шт

Здійснюємо: • автопослуги 10-20 тн 1-1,28 грн/км
• розпилювачі деревини 32,74 грн/куб

Завітайте до нас, і Ви придбаєте майже всі будівельні матеріали за памірними цінами.

т./ф. (044) 444-81-95; (04497) 72-102

Messe
Düsseldorf
International GmbH

тел.: (044) 246-83-13,
446-38-02,
факс: (044) 246-83-14

КИЇВ, ВИСТАВКОВИЙ ЦЕНТР "АККО ІНТЕРНЕТШНЛ"

просп. Перемоги, 40-6

22-25 червня 1999 р.

ОРГАНІЗАТОРИ ВИСТАВКИ:

Мессе Дюссельдорф Інтернаціонал ГмБХ,
АККО Інтернешнл

Акціонерний комерційний банк «БНП-Дрезднер Банк (Україна)»

Повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 20 серпня 1999 р. о 14.30 за адресою: Австрія, Відень, вул. Принца Євгена, 8.

Рестрація акціонерів відбудеться за вищезазначеною адресою з 13.00 до 14.00.

Порядок денний:

1. Затвердження ліквідаційного балансу;
2. Припинення повноважень ревізійної комісії з негайним набранням чинності;
3. Доручення ліквідаційній комісії розподілити кошти, що залишаються після ліквідації банку, між акціонерами;
4. Звернення до Управління Національного банку України по місту Києву та Київській області за викресленням банку з Республіканської книги реєстрації банків;
5. Доручення Управлінню Національного банку України по місту Києву та Київській області про переказ коштів, що залишилися після ліквідації, акціонерам банку;
6. Питання пов'язані з ліквідацією банку;
7. Затвердження результатів роботи банку за 1998 рік;
8. Інше.

Учасникам загальних зборів мати при собі документ, що посвідчує особу, відповідним чином підготовлене та легалізоване доручення на право участі та голосування на зборах.

Акціонерний комерційний банк «БНП-Дрезднер Банк (Україна)».

Ліквідаційна комісія.

ТОО «Текстиль—Контакт»

сообщает о своей ликвидации.

Претензии принимаются в течение одного месяца с момента опубликования объявления.

Східно-український енергетичний банк «Мегабанк» повідомляє: 22 червня 1999 р. о 15.00 у приміщенні ДНПО «Метралога» за адресою: м. Харків, вул. Митрофанівська, 42 відбудуться позачергові збори акціонерів Східно-українського енергетичного банку «Мегабанк» з порядком денним:

1. Затвердження результатів відкритої підписки на прості іменні акції банку «Вемісі».

2. Про внесення змін до статуту банку.

Мотивом збільшення статутного фонду банку є збільшення капіталу банку.

Спосіб збільшення статутного фонду: відкриття підписки на прості іменні акції банку «Вемісі».

Мінімальний розмір збільшення статутного фонду становить 3600000 грн.

Проект змін до статуту банку:

Частина 1 статті 13 статуту банку викласти в наступній редакції:

Статутний фонд банку становить 21572769,00 (двадцять один мільйон п'ятсот сімдесят дев'ять тисяч сімсот шістьдесят дев'ять) гривень, розподілений на 21572769,00 (двадцять один мільйон п'ятсот сімдесят дев'ять) тисяч сімсот шістьдесят дев'ять простих іменних акцій номінальною вартістю 1 (одна) гривня кожна.

Часть 1 статті 18 статуту викласти в наступній редакції:

Акції банку випускаються у бездокументарній формі на суму статутного фонду — 21572769,00 (двадцять один мільйон п'ятсот сімдесят дев'ять тисяч сімсот шістьдесят дев'ять) гривень, розподіленою на 21572769,00 (двадцять один мільйон п'ятсот сімдесят дев'ять) тисяч сімсот шістьдесят дев'ять простих іменних акцій номінальною вартістю 1 (одна) гривня кожна.

Додатково випускаються 10900000 простих іменних акцій номінальною вартістю 1 (одна) гривня кожна. Номінальна вартість акцій залишається без змін і становить 1 (одна) гривня.

Під час додаткового випуску акцій акціонери мають право: брати участь в управлінні товариством, у розподілі прибутку банку, в одержанні дивідендів, в одержанні інформації про діяльність банку, в голосуванні на загальних зборах товариства (самостійно або через свого представника).

Дата початку підписки на акції 14.12.1998 року, дата припинення підписки 13.06.1999 року.

Збитки, які можуть бути нанесені акціонерам змінами статутного фонду товариства відшкодовуються згідно чинного законодавства України.

Рада банку.

Арбітражний суд Вінницької області (287100, Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 154/8-85 про банкрутство Іванівського ССТ (с. Іванів Калинівського р-ну, Вінницької обл.; р/р 2040330109007 в АПБ «Україна», м. Калинівка, МФО 302128, код 20081816).

Кредиторам звертатися протягом місяця до арбітражного суду.

Вінницька МДПІ повідомляє, що арбітражним судом Вінницької області (287100, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушено справу № 178/8-1114 про банкрутство малого підприємства «Вітім» (с. Тростянець Тиврівського району Вінницької області, вул. Комсомольська, 25; ідентифікаційний код 20119045, р/р 26008200067003 в Тиврівському відділенні АК АПБ «Україна»).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Арбітражний суд Івано-Франківської області порушив справу про банкрутство:

— Б-2/274 — МП Футбольний клуб «Покуття» (285300, м. Снятин, Івано-Франківської області, вул. Шевченка, 86), р/р 260083011 в Снятинському відділенні Ощадбанку;

— Б-2/276 — ВАТ «Снятинський м'ясний комбінат» (285326, с. Хутір-Будилів, Снятинського району Івано-Франківської області, вул. Баронська, 1), р/р 000263804 в Снятинському відділенні АК АПБ «Україна»;

— Б-2/275 — Снятинський райкоопзагпром (285326, с. Хутір-Будилів, Снятинського району, Івано-Франківської області), р/р 000460102 в Снятинському відділенні АК АПБ «Україна».

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Автономної Республіки Крим (333000, м. Сімферополь, вул. Карла Маркса, 18) порушив справу № 2-6/3920 про банкрутство акціонерного товариства Торгова фірма «Гелена»; юридична адреса: 333011, м. Сімферополь, пр. Кірова, 1, р/р 26003010053601 в Об'єднаному комерційному банку м. Сімферополя, МФО 324485.

Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів Арбітражний суд приймає протягом місяця з дня публікації оголошення.

Арбітражний суд Донецької області (340050, г. Донець, б-р Пушкіна, 34) по заявленню ОАО Юридическая фирма «Правис» возбудил дело № 5-117Б о признании банкротом ООО «ЛОК-АГРО Лтд.» (юридический адрес: 340055, г. Донець, ул. Артема, 119; р/с 26008980393 в специализированном отделении Укрсоцбанка г. Донець, М10ФО 334657, ОКПО 13518922).

Заявления кредиторов и возможных санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражным судом Автономной Республики Крым (333000, Симферополь, ул. Карла Маркса, 18) рассматривается дело № 2-6/2544 о признании банкротом частного малого предприятия «Глория». Юридический адрес: Автономная Республика Крым, Джанкойский район, с. Светлое, счет 260046839 в Джанкойском филиале АКБ «Интерконтбанк».

Претензии кредиторов и заявления возможных санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования этого объявления.

Арбитражным судом Автономной Республики Крым (333000, г. Симферополь, ул. Карла Маркса, 18) рассматривается дело № 2-11/2747 о признании банкротом малого предприятия «Лагуна». Юридический адрес: Автономная Республика Крым, Джанкойский район, с. Мысовое, Основной счет 26002200367001 в АК АПБ «Украина» города Джанкоя.

Претензии возможных кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования этого объявления.

Арбитражным судом Автономной Республики Крым (333000, г. Симферополь, ул. Карла Маркса, 18) рассматривается дело № 2-6/2545 о признании банкротом совместного предприятия «Ошкес». Юридический адрес: Автономная Республика Крым, г. Джанкой, ул. Крупской, 147. Счет 2600560046827 в Джанкойском филиале АКБ «Интерконтбанк» города Джанкоя.

Претензии возможных кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования этого объявления.

Товариство з обмеженою відповідальністю виробниче підприємство «Кристал-С» ліквідується.

Претензії можливих кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення за юридичною адресою: 257022, м. Черкаси, вул. Вербовецького, 1 а, код 22798211, р/р 26008182793001 в Черкаській філії комерційного банку «Приватбанк» м. Черкаси, МФО 354347.

Арбитражний суд Чернівецької області (274010, Чернівці, вул. О. Кобилянської, 14) порушив справу № 2-163-54/6 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «ВСВ». Юридична адреса: 274032, вул. Південно-Кільцева, 21/85; н/р 26002017125 у відділенні Укресімбанку, Чернівці, МФО 356271.

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

У номер

✓ **Ялта**

Про курорти — на курорті

В Ялті на розширеному засіданні, присвяченому обговоренню стану і перспектив розвитку курортів Криму до 2010 року, йшлося про те, що держава досі не одержує належної віддачі від курортів. Подекуди через власні недоліки, подекуди через помилкову податкову політику, а також через надто великі ціни на путівки і проїзд, складнощі візового, митного, прикордонного режиму тощо. Досі немає ні концепції розвитку курортної галузі, ні державної програми. Голова Держкомітету туризму України Валерій Цибук вважає, що потрібна єдина державна політика і єдиний державний орган для того, щоб перспективна галузь працювала.

✓ **Чернігів**

А ми тую козацьку славу підіймемо...

Традиційне козацьке свято відбулося в Батурині. У колишній гетьманській столиці зібралися шанувальники героїчної слави батуринців, Івана Мазепи. Єпископ Чернігівський та Ніжинський Никол відправив панахиду по загиблих у 1708 році мазепинцях, історики взяли участь у науковій конференції, присвяченій минулому Батурині.

✓ **Черкаси**

Крізь воду, вогонь і мідні труби

Кмітливості, спритності, майстерності продемонстрували глядачам курсанти Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля, виступаючи в навчальному містечку на гасінні різних за складністю пожеж. Учені кількох науково-дослідних установ, пожежно-технічних навчальних закладів з Харкова і Львова, керівники пожежних управлінь з усіх областей України, котрі з'їхалися до Черкас на IV науково-практичну конференцію, високо оцінили вишкіл майбутніх вогнеборців. Лише шостого року України вогнем завдано збитків на суму понад 11 мільярдів гривень, загинули 960 співгромадян, серед них 62 — діти.

✓ **Луганськ**

Звідусіль на «Толоку»

Міжнародний фестиваль-конкурс пародного танцю «Толока», що відбувся у Харкові, зібрав юних учасників з України, Росії, Болгарії, Грузії. Не пас задніх танцювальний колектив луганської середньої школи № 9 «Барвінок». Окрім перемоги у всіх номінаціях, луганчани отримали диплом «За відродження національного хореографічного мистецтва та високу виконавчу майстерність». «Барвінок» запрошено й на міжнародний фестиваль, що відбудеться в «Артеку» у липні.

✓ **Фотофакт**

Для працівників Лютізької рятувально-водолазної станції розпочалася гаряча пора. У цьому сезоні на Київському морі пляжників більше, ніж очікувалося.

Фото Олександра ШИБАНОВА (ДІНАУ).

До відходів знай підходи

Екологія

Кожна четверта тонна відходів вітчизняного виробництва припадає на Донецьку область. І хоча за останні роки темпи утворення промислового сміття уповільнилися через економічну кризу, продуктів індустріалізації, які нагромадилися за багато років, вистачить не на одне покоління донеччан.

За словами начальника державного управління екобезпеки в Донецькій області Святослава Куруленка, під відходами зайнято стільки ж площ, скільки й під заповідними місцями. Левову частку становлять відходи вугільних, металургійних підприємств та теплових електростанцій. Лише цього року ліміти на їх розташування отримали близько тисячі підприємств.

— Державна система управління відходами тільки формується, — каже начальник відділу державного екологічного контролю за промисловими й побутовими відходами обласного управління екобезпеки Галина Бородай. — Налагоджуємо систему обстеження й оцінки впливу промислових звалищ на довкілля. З точки зору екологічної безпеки найактуальнішою є утилізація і використання відходів як вторинної сировини. На

жаль, лише незначний відсоток відправляється на переробку.

Зростання цін на залізорудну сировину допомогло металургам звернути увагу на доменні й сталеплавильні шлаки, які містять до 10 відсотків металу. Цікавий проект реалізується на Краматорському цементно-шиферному комбінаті, де замість палива збираються використувати промислові й побутові відходи. З цієї метою буде збудовано сміттєпереробний завод, який виготовлятиме брикети з побутового сміття.

На жаль, приклади вдалого розв'язання проблеми можна перелічити на пальцях. До того ж утилізацією відходів займаються на локальному, місцевому рівні. Досі область не має жодного полігону для поховання токсичних відходів. Водночас зростає кількість несанкціонованих звалищ, на яких можна відшукати всю

таблицю Менделєєва. Лише торік їх було виявлено понад 900 загальною площею близько 300 тисяч квадратних метрів.

І вже зовсім на печерному рівні, за принципом «де живу, там і смічу», вирішується питання відходів побутових. Термін експлуатації більшості звалищ давно минув, до того ж будували їх за часів, коли про якусь екологічну експертизу не було й мови. Ще два роки тому під час підготовки обласної програми соціально-економічного розвитку міста й райони запланували до 2000 року збудувати кілька сміттєспалювальних

та сміттєпереробних заводів. Плани здебільшого виявилися прожектами, не підкріпленими фінансово. Для порівняння: в Данії, площа якої приблизно дорівнює Донецьчині, функціонують 24 таких заводи. Хоча порівняння навряд чи доречне: у них збирання й переробка сміття вважаються справою економічно вигідною, а в нас головним методом боротьби за чистоту досі залишаються суботники.

Донецьк.

Ліна КУЩ.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (ДІНАУ).

А тепер ще й пральна машина

Вітчизняний стиль

Перші 50 сучасних пральних машин-автоматів з маркою «Норд-ІФ» зійшли з конвеєра івано-франківського відкритого акціонерного товариства «Івіта».

Виробництво пральних автоматичних машин місцеві машинобудівники освоїли ще на початку 90-х років, коли в Івано-Франківському виробничому об'єднанні «Карпатпрес-маш» стала до ладу італійська технологічна лінія проектною потужністю 270 тисяч виробів на рік. Щоправда, дещо застарілі за європейськими стандартами устаткування так і не запрацювало на повну силу. Пік обсягів випуску продукції припав на 1995 рік, протягом якого з конвеєра зійшло лише 5283 виробів.

У ході реструктуризації і приватизації завод виокремився у ВАТ «Івіта». Але ситуація на підприємстві погіршувалася — торік його працівники склали лише... 83 пральні машини. Численні спроби знайти інвесторів, передусім зарубіжних, не дали результату.

Допоміг івано-франківським машинобудівникам приїзд на Прикарпаття президента АТ «Норд» Валентина Ландика. Після ознайомлення з виробництвом АТ «Норд» інвестувало у реорганізацію і вдос-

коналення технологічних потужностей п'ять мільйонів гривень. Спеціалісти Донецького інституту холодної техніки істотно поліпшили базову модель пральної машини «Івіта-5ФБ» і за дизайном та функціональними можливостями перетворили її на сучасну, конкурентоспроможну машину-автомат «Норд-ІФ». Нині вона має 18 програм обробки білизни.

За словами голови правління ВАТ «Івіта» Богдана Благора, нинішнього року колектив підприємства повинен виготовити 10 тисяч пральних машин-автоматів «Норд-ІФ». Є надія, що роботу і заробітну плату отримають не лише працівники «Івіти», а й робітники інших акціонерних товариств Івано-Франківщини. Зокрема, спеціалісти місцевого ВАТ «Родон» уже працюють над розробкою електронного командного апарату для пральної машини. Щоправда, фахівці «Групи Норд», до якого тепер увійшла «Івіта», ставлять жорсткі вимоги до якості вузлів і комплектувальних.

Микола ПЕТРИЧУК.
Івано-Франківськ.

Спорт

✓ **Футбол**

З компетентних джерел стало відомо, що Олег Лужний, який в новому сезоні виступатиме за лондонський «Арсенал», відпочиває в Ізраїлі. Андрій Шевченко останніми днями відновлював сили на Кіпрі. Але італійська преса, зокрема La Gazzetta dello Sport, повідомила, що вчора динамівський форвард разом із почесним президентом ФК «Динамо» (Київ) Григорієм Суркісом мали прибути до Мілана. «Східний діамант», так називають в Італії Шевченка, пробуде в північній столиці кілька днів, а потім вилетить до Сардинії. Там у Порто Черво під орудою тренерів із фізичної підготовки розпочне офіційні заняття в «Мілані».

***

Позавчора рада директорів ФК «Динамо» (Москва) на спеціальному засіданні звільнила з посади головного тренера Георгія Ярцева. Динамівці успішно розпочали нинішній чемпіонат Росії. Однак останнім часом потрапили до кризової смуги. «Динамо» поступилося в фіналі національного кубка «Зенітові» (Санкт-Петербург). А в чемпіонаті програто три матчі з чотирьох. В тому числі з розгромним рахунком — 1:5 — владиавказькій «Аланії». Новим тренером московських динамівців став Олексій Петрушин, який до цього працював з другим складом.

***

Мадридський «Атлетіко» став першим фіналістом Королівського Кубку. Столична команда перемогла «Ла Корунью» — 1:0 (перший матч — 0:0).

✓ **Хокей**

У четвертому матчі фінальної серії за Кубок Стенлі клуб «Баффало» виграв у «Далласа» — 2:1. Рахунок серії став — 2:2. П'ятий матч відбудеться сьогодні в Техасі.

✓ **Теніс**

Наступного понеділка в Лондоні стартує Вімблдонський турнір. Фіналіст «Ролан Гаррос», українець Андрій Медведєв в першому колі зустріне з німцем Бертом Карбахером.

✓ **Гандбол**

Єгипет. Чемпіонат світу. Чоловіки. Матч за 1—2 місця. Швеція — Росія — 25:24; за 3—4 — Югославія — Іспанія — 27:24.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

- ♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- ♦ Рукописів не повертаємо.
- ♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 200581.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311109.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефон — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.rek.com